

Археологическите проучвания на територията на днешна Северна Македония потвърждават, че българи са присъствали там по онова време. И през 808 г. под предводителството на кан Крум (потомък именно на Куберовия клон от рода Дуло) българските войски достигнали Сяр, а при неговия наследник кан Пресиян в 836-а Куберовите български земи били напълно приобщени в братовата му България.

Алцековите българи

Разкъсването на Стара Велика България принудило и най-малкия син на кан Кубрат – Алцек – да потегли със своята част от българския народ на Запад. Според Теофан Изповедник, водените от Алцек българи преминали през Равена и Пентиполи.

В тази връзка франкският летописец Фредегар е оставил свидетелство в *Gesta Dagoberti I regis francorum*: „В това време българският войвода на име Алцеко (*Alzecho*), който бе напуснал своя народ неизвестно по коя причина, мирно достигнал до Италия и отишъл с цялата си войска при крал Гримуалд, като му обещавал, че ще му служи и ще живее в неговото царство. Гримуалд, като го изпратил при сина си Ромуалд в Беневент, заповядал на последния да определи местоживелища на Алцеко с неговия народ. Ромуалд го приел благосклонно и им назначил разпръснати места за поселение, които дотогава били пусти, а именно: *Sepinum*, *Bovianum* et *Iserniam*, и по други градове в своята територия, а самаго Алцеко, като изменил името на достойнството му, заповядал вместо вожд (войвода, *dux*) да се нарича *gastaldius* управител“. Титлата „гасталд“ е на управляващ административен окръг, а водените от него българи са заселени в Сепино, Бояно и Изерния в регион Молизе, Централна Италия. Тези земи на етруските, япигите и месапите са били опустели след разпадането на Римската империя през V в.

Д-р Винченцо Д'Амико, който е автор на вещо проучване през 1942 г. за Алцек и неговия народ, пише за заселване на българи в Италия още от V в., когато Атила завзел територии в северната част на Апенинския полуостров. Учуден, че никой преди него не е обърнал внимание на ролята на българските заселници за оформянето на

съвременната италианска нация, за демографския ефект и за приноса в селското стопанство, той изтъква: „В асимилаторския водовъртеж те се отплащат с многообразното ново въздигнато достойнство, с отдаването на нова девствена и дива кръв, на физическия динамизъм и бойния дух, които те преливат в благородните, но изтощени артерии и вени на западния унил италиец от Ранното средновековие, като по този начин съживиха старата добродетел на римската универсалност“.

Паметникът на кан Алцек в центъра на италианския град Челе ди Булгерия

Д-р Д'Амико споделя, че в средата на XX в. в Италия българският етнос наброявал над 3 милиона души, разпределени в над 700 селища. Сред тях е градчето Челе ди Булгерия (в превод „българските къщи“) на 400 км южно от Рим. Планината над него се нарича България. Въпреки отминалите векове в чужда среда българите там са успели да запазят своя бит, а символ на българското наследство на Апенините е откритият на 8 юни 2016 г. триметров паметник на кан Алцек.